

Н. А. Овчинникова, Л. Г. Спекторов

Гімнастика спортивна

ГІМНАСТИКА СПОРТИВНА – вид спорту, що включає змагання на гімнаст. знарядді, виокремився з [гімнастики](#). 1881 засн. Міжнар. федерацію гімнастики (станом на 1998 об'єднавала 124 нац. федерації). Від 1896 Г. – в програмі Олімпійських ігор (серед жінок – від 1928), що нині включає особисту (багатоборство) та командну першості, першість у окремих видах гімнаст. багатоборства: серед чоловіків – вільні вправи, кінь, кільця, стрибок, бруси, перекладина; серед жінок – опорний стрибок, бруси, колода, вільні вправи. Г. с. з'явилася в Україні у 2-й пол. 19 ст., перший гімнаст. гурток створ. 1861 в Одесі (за 10 р. до організації Товариства гімнастів у Москві), який, однак, не зареєстровано з політ. мотивів. На поч. 20 ст. у світі поширився сокольський спорт. рух (зародився в Моравії), 1913 в Рос. імперії з 26-и сокольських організацій 10 діяли в Україні. Щорічно в Чернігові, Харкові, Одесі, Житомирі, Полтаві проводили гімнаст. свята. 1909 киянин Б. Гонзатке переміг на Всерос. чемпіонаті з Г. Після більшов. перевороту 1917 Г. с. визнали пережитком бурж. культури, однак вже 1928 Г. с. включено в програму 1-ї Всесоюз. спартакиади, першим чемпіоном респ. став київ. гімнаст Є. Факторов. 1936 гімнаст із Харкова [М. Дмитрієв](#) став абсолют. чемпіоном СРСР. 1937 четверо спортсменів України виїжджали у складі збірної команди СРСР в Антверпен на 3-ю Всесвітню робітн. олімпіаду – перші міжнародні змагання з участю рад. спортсменів. За перемогу у цих змаганнях М. Дмитрієву одному з перших в СРСР присвоєно звання заслужений майстер спорту з Г. с. Серед кращих спортсменів міжвоєн. періоду – Є. Бокова, [Т. Демиденко](#), Л. Яриза, [А. Ібадулаєв](#). Вагомий внесок у розвиток укр. Г. с. зробили викладачі каф. гімнастики Київ. технікуму фізичної культури (згодом інститут), створ. 1934 на чолі з [І. Бражником](#). Тоді розпочато діяльність з розвитку спорт. акробатики (А. Онищенко) та худож. гімнастики (*О. Семенова*). Світове визнання укр. гімнасти здобули після участі в 15-х Олімпійських іграх (Гельсінкі, 1952) – перших для рад. спортсменів, де двоє українців стали абсолют. чемпіонами – *В. Чукарін* (також абсолют. чемпіон 16-х Олімпійських ігор, Мельбурн, 1956) та [М. Гороховська](#). Абсолют. чемпіонами Олімпійських ігор ставали також *Л. Латиніна* (Мельбурн, 1956; Рим, 1960; рекордсменка за кількістю золотих медалей – 9), *Б. Шахлін* (Рим, 1960), [Т. Гуцу](#) (Барселона, 1992), *Л. Подкопаєва* (Атланта, 1996). Підготовку чемпіонів здійснювали *О. Мишаков*, *В. Смирнов*. Олімп. золото здобували також [Н. Бочарова](#), [П. Астахова](#), [М. Ніколаєва](#), [С. Захарова](#), *О. Стражева*, *Т. Лисенко*, *Д. Леонкін*,

Ю. Титов, Б. Макуц, [І. Коробчинський](#), Р. Шарипов, Г. Місютін, [В. Гончаров](#).

Рекомендована література

1. Смоленский В. М., Гавердовский Ю. К. Спортивная гимнастика. К., 1999.

Бібліографічний опис:

Гімнастика спортивна / Н. А. Овчинникова, Л. Г. Спекторов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-30177>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).